

МОДЕМ
МОНИТОРИНГ НА ДЕМОКРАТИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА

ЧЕЛМА

**ИЗВЕШТАЈ ОД СЛЕДЕЊЕТО НА
МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ**

19 ДЕКЕМВРИ 2015- 29 ЈАНУАРИ 2016

4. ТЕЛМА

(1) Прва недела (19 – 23 декември 2015)

Телма во вестите објави вкупно 41 прилог на политички теми, при што фокусот во анализираниот период беше на случајот со фалсификуваните лични карти (9 прилози), за активностите на Специјалното јавно обвинителство (5 прилози) и Годишното обраќање на претседателот Иванов во Собранието (3 прилози). Само во еден од емитуваните прилози на оваа телевизија е забележан позитивен пристап код СДСМ (22 декември „СДСМ ја тужи поранешната ДИК“), но не со реторика на новинарот што ги крши новинарските стандарди.

Коментари и оценки: Телма во мониторираниот период продолжува како и претходно да известува неутрално и избалансирано, без фаворизирање или демонизирање на некоја страна или политички субјект.

Користење извори: Најголем број од прилозите во вестите на оваа телевизија се базираат само на еден извор на информација (16 прилози), по што следуваат прилозите во кои се користа 3 или повеќе извори со спротивставено гледиште (10), потоа прилози каде се соочуваат два спротивставени става (5) и три прилози каде се користени 3 или повеќе единствени ставови, односно 2 прилози каде обата извори се на исто стојалиште. Во случаите кога се користи само еден извор, тоа се ставови на државни институции или државни претставници преку соопштенија или изјави. Во случаите кога се спротивставуваат две или повеќе гледишта за исто прашање, тоа се пратеници од различни субјекти и експерти.

Директни обраќања: Во анализираниот период Телма објави 5 директни обраќања од лидерите на ВМРО- ДПМНЕ и СДСМ. Само едно од нив беше на Груевски, а 4 на Заев. Во вестите беше објавено и обраќањето на претседателот на државата Иванов, и на министрите за внатрешни работи Спасовски, за здравство Тодоров и на пратеници, во врска со настаните изминатата недела, како Годишното обраќање на претседателот и интерпелацијата за министерот за здравство.

Аудиовизуелна презентација: Не се забележани примери на малициозна аудиовизуелна презентација. Иако во еден од новинарските прилози („МВР откри гласачи со незаконски издадени лични карти“ од 23 декември) е забележана употреба на аудио/видео материјал од така наречените „бомби“ за да се иустрира прес- конференцијата на министерот за внатрешни работи Спасовски – овој случај сепак може да се смета за контекстуализација на случајот.

(2) Втора недела (8 – 15 јануари 2016)

Телма во периодот од 8 до 15 јануари објави вкупно 58 прилози за настани на политички теми. Најмногу прилози беа за: посетата на европатениците и на еврокомесарот Хан (8 прилози), политичката криза и изборите (6 прилози), помилувањето затвореници од страна на Претседателот Иванов (5 прилози) и посетата на Груевски на САД (4 прилози). Во известувањето на оваа телевизија нема заземање став во новинарските извештаи. Само во еден случај е забележан негативен став.

Коментари и оценки во вестите: Известувањето на Телма и во овој период е избалансирано, без нагласено пропагирање или демонизирање на некој политички субјект. Само една најава може да се издвои со негативен став во однос на општествен проблем („Убијци и осудени за друг тежок криминал се помилувани од Претседателот на државата по повод Нова година“, објавен на 9 јануари), еден од серијата прилози на оваа тема кој од повеќе апекти и со поголема фреквентност од останатите медиуми ја обработуваше Телма. Останатите прилози се известувачки, аа кон темите се пристапува со аргументирана критика преку соочување спротивставени експертски мислења.

Користење извори: Во новинарските прилози на Телма доминираат најмалку три, но и повеќе ставови, и тоа спротивставени (15 прилози), додека во 3 прилози тоа се повеќе соговорници но со исти мислења за одредена проблематика. Во 14 прилози информацијата доажа од еден извор, додека

во 8 случаи тоа се двајца соговорници – во 4 прилози се со спротивни мислења, а во 4 се на исто стојалиште.

Директни обраќања: Во вестите се емитувани 11 директни обраќања, со видлива неизбалансираност, во корист на премиерот и лидер на ВМРО- ДПМНЕ Груевски – 5, потоа Ахмети со 3, Заев со 2 и Тачи со една емитувана изјава.

Аудиовизуелна презентација: Во ниту еден прилог нема манипулативна ниту аудио, ниту видео презентација.

(3) Трета недела (16 – 22 јануари 2016)

Телма во овој период објави вкупно 56 прилози за настани на политички теми. Најмногу прилози беа за: изборите (32 прилози), за оставката на претходната и изборот на новата влада (5 прилози) и за повикувањето на СЈО Катица Јанева пред Советот на обвинители (2 прилози). Известувањето на оваа телевизија е избалансирано, без апологетски или демонизирачки ставови кон политички субјекти или личности, но со критички став кон одредени прашања од актуелните случувања.

Коментари и оценки во вестите: Во прилозите на оваа телевизија во овој период отсуствува пропагандистички или демонизирачки став кон кој било субјект. Само еден од неколкуте аналитички прилози има елементи на коментар (19 јануари „Емил Димитриев прв пат се појави во јавност“), каде новинарот за информациите не цитира никаков извор. Останатите се или известувачки или со аргументирана критика преку презентирање на повеќестрани мислења.

Користење извори: Најголем број прилози (24) се со еден извор. Во 11 прилози се спротивставуваат три (или повеќе од три) извори, со спротивставени гледишта, додека во 6 прилози има две спротивставени гледишта.

Има и прилози каде се користат 2 или повеќе извори (8 прилози) но тие се со единствен став.

Директни обраќања: Во овој период има вкупно 12 обраќања на лидери на политички партии. По три директни обраќања се на лидерите на двете најголеми партии ВМРО- ДПМНЕ и СДСМ – Груевски и Заев, две Трајанов, а по едно на Поповска (ДОМ), Ахмети (ДУИ), Милевски (ЛДП) и Села (ДР ДПА).

Аудиовизуелна презентација: За првпат откако оваа телевизија е под мониторирање за известувањето, е забележан новинарски прилог во кој има манипулативни елементи. Тоа е прилогот „Какви бенефиции добива Груевски по оставката“ од 19 јануари, каде се користат изјави на Груевски и на функционери од ВМРО- ДПМНЕ, од 2013 година, врамени во конкретниот контекст.

(4) Четврта недела (23 – 29 јануари 2016)

Телма во овој период објави вкупно 56 прилози за настани на политички теми. Најголем фокус оваа телевизија во вестите стави на: изборите (12 прилози), преговорите за медиумите (6 прилози), работата на СЈО Катица Јанева (4 прилози), за судирот во Министерството за труд (6 прилози). Пристапот во прилозите на оваа телевизија е критички, аргументиран, при што во известувањето за актуелните теми се соочуваат двете (и повеќе) страни и се користат експертски мислења. Избалансираноста во известувањето е натаму доминира, со тоа што во анализираниот период има еден прилог со негативен тон (24 јануари „24 Живописен говор на поранешниот премиер“).

Коментари и оценки во вестите: Новинарите и водителите на централните вести на Телма се воздржуваат од давање свои оценки и коментари во прилозите и во најавите. Освен известувачкиот пристап во дневните настани, Телма за разлика од повеќето други телевизии на актуелните настани пристапува и проблемски, соочувајќи експертски ставови и повеќе од која било друга телевизија посветува внимание на работата на Собранието.

Користење извори: Најголем број прилози (22) се со еден извор. Во 8 прилози се спротивставуваат три (или повеќе од три) извори, со спротивставени гледишта, додека во 8 прилози има два контра става. Има и прилози каде се користат 2 или повеќе извори (11 прилози) но тие се со единствен став.

Директни обраќања: Телевизијата објави вкупно 6 обраќања од политички лидери – сите од поголемите политички партии. Најмногу изјави во вестите се на лидерот на СДСМ Заев – 3, Потоа на ВМРО ДПМНЕ Груевски – 2, и едно на лидерот на ДУИ Ахмети.

Аудиовизуелна презентација: Во известувачкиот период нема ниту еден прилог со манипулативни елементи.

Примери на фаворизирање или демонизирање аудиовизуелни содржини:

(24 јануари, новинар) Говор меѓу ангелите и ѓаволот, со потенцирани клоци и силуван устав, со неколку нови инвестиции на стари инвеститори, и со бетонирани датум за избори.